

WYROK W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i W. w P., Wydział V Cywilny:

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marta Ścisła

Protokolant: prot.sąd Joanna Flajszer

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2017 r., w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w S.

przeciwko A. S.

o zapłatę

1. uchyla w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego Poznań Nowe Miasto i W. w P. z dnia 6 października 2016 r., w sprawie V C 1153/16;
2. oddala powództwo w całości;
3. zasądza od powoda, na rzecz pozwanej kwotę 5599,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 4817,00 złotych kosztów zastępstwa procesowego;

SSR Marta Ścisła

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 maja 2016 r. powód (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o zasądzenie od pozwanej A. S. kwoty 31.269,81 zł wraz z odsetkami umownymi naliczanymi w wysokości stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, nie wyższej jednak niż dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania wg norm przepisanych, w tym opłaty w kwocie 564 zł, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 4.800 zł, opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, kosztów wniosku do USC w wysokości 39 zł.

W uzasadnieniu wskazano, iż powód jest nabywcą wierzytelności wynikającej z umowy pożyczki nr (...) z dnia 4 grudnia 2012 r., zawartej pomiędzy zbywcą wierzytelności a Z. K. na kwotę 33.200 zł. W dniu 31 października 2013 r. pożyczkobiorca zmarł, nie regulując należności wynikających z zawartej umowy pożyczki. Zgodnie z Regulaminem Udzielania Kredytów i P. (...) im. (...), roszczenie o zwrot pożyczki staje się wymagalne z dniem ustania członkostwa pożyczkobiorcy, a takie ma miejsce w chwili śmierci. Pozwana A. S., jako córka pożyczkobiorcy i jego spadkobierczyni, stała się dłużniczką powoda w zakresie niezapłaconej przez spadkodawcę pożyczki (k. 2-3).

Pozwana, zobowiązana do złożenia w terminie 14 dni odpowiedzi na pozew, (k. 44), ani w określonym terminie ani do rozprawy złożyła żadnych pism procesowych. Natomiast prawidłowo wezwana w trybie awizo nie stawiała się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę (k. 88).

Wobec tego Sąd wyrokiem zaocznym z dnia 6 października 2016 r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 31.269,81 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie wyższym jednak niż odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od dnia 25 maja 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 6.420 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jednocześnie nadano wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności (k. 95).

Pismem z dnia 31 października 2016 r. pozwana A. S. złożyła sprzeciw od wyroku zaocznego, w którym wskazała, iż w dniu 24 kwietnia 2014 r., przed Sądem Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w (...) złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po zmarłym ojcu i nie należy do kręgu spadkobierców po nim (k. 99).

Pismem z dnia 9 maja 2017 r. powód, w odpowiedzi na sprzeciw, wniósł o utrzymanie wyroku zaocznego z dnia 6 października 2016 r. w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda dalszych poniesionych kosztów procesu (k. 123-124).

Na rozprawie w dniu 6 czerwca 2017 r. pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa, a nadto o zwrot na rzecz pozwanej kosztów procesu (k. 136).

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana A. S. jest córką Z. K..

Dowód: bezsporne, a nadto: odpis skrócony aktu małżeństwa (k. 36)

W dniu 4 grudnia 2012 r. Z. K. zawarł ze Spółdzielczą (...) z siedzibą w G. umowę pożyczki nr (...), na kwotę 33.200 zł, na okres od 4 grudnia 2012 r. do 15 listopada 2020 r.

Dowód: bezsporne, a nadto: umowa pożyczki (k. 19-21), regulamin udzielania kredytów i pożyczek (...) (k. 22-25), deklaracja członkowska (k. 63), harmonogram spłaty (k. 64-65)

Umową z dnia 22 grudnia 2015 r. pożyczkodawca dokonał cesji wierzytelności wobec Z. K. z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki na rzecz (...) S.a.r.l prywatną spółką z o.o.

Umową dotyczącą obsługi wierzytelności 26D w odniesieniu do funduszu 26 z dnia 22 grudnia 2015 r. (...) S.a.r.l. dokonał powierniczego przelewu Wierzytelności (...) wraz ze wszystkimi istniejącymi zabezpieczeniami na rzecz powoda.

Dowód: bezsporne, a nadto: umowa cesji (k. 11-14), umowa obsługi wierzytelności (k. 15-18)

Z. K. zmarł w dniu 31 października 2013 r. w C..

Dowód: bezsporne, a nadto: odpis skrócony aktu zgonu (k. 26)

Na rozprawie w dniu 16 września 2014 r., w sprawie o sygn. akt V Ns 786/14 przed Sądem Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w (...), pozwana A. S. oświadczyła, że odrzuca spadek po swoim ojcu Z. K., jaki przypada jej na podstawie ustawy.

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2015 r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w (...), w sprawie o sygn. akt V Ns 1129/15 stwierdził, że spadek po Z. K., zmarłym 31 października 2013 r. w C., na podstawie ustawy nabyli:

- siostra T. Ś. w 1/3 części,

- siostra M. I. w 1/3 części,

- brat S. K. w 1/3 części.

Powyższe postanowienie stało się prawomocne z dniem 10 września 2015 r.

Dowód: bezsporne, a nadto: protokół rozprawy z dn. 16.04.2014 r. (k. 100), postanowienie z dn. 19.08.2015 r. (k. 49 akt sprawy V Ns 1129/15), zarządzenie z dn. 23.09.2015 r. (k. 53 akt sprawy V Ns 1129/15)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

W myśl dyspozycji przepisu art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Sąd dał, wiarę przedłożonym przez stronę powodową dowodom z dokumentów prywatnych. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, iż część dokumentów została złożona w kserokopiach, jednakże strona pozwana nie kwestionowała ich zgodności z oryginałami, nie wnosząc o przedłożenie do akt sprawy oryginałów. Wobec powyższego Sąd uznał, iż stanowią one wiarygodny dowód pośredni, wskazujący na istnienie i treść dowodów właściwych. Zgodnie natomiast z art. 244 kpc dokumenty urzędowe stanowiły dowód tego, co w nich zostało zaświadczone.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód powołując się na umowę cesji wierzytelności z dnia 22 grudnia 2015 r. oraz umowę dotyczącą obsługi wierzytelności z dnia 22 grudnia 2015 r. domagał się od pozwanej A. S., jako spadkobierczyni Z. K., zapłaty kwoty 31.269,81 zł z tytułu niewywiązania się przez Z. K. z umowy pożyczki nr (...), zawartej w dniu 4 grudnia 2012 r. ze Spółdzielczą (...) z siedzibą w G..

Zgodnie z art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Z kolei art. 513 § 1 kc stanowi, że dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Celem i skutkiem przelewu jest przejście na nabywcę wierzytelności, a zatem ogółu uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Jednakże w następstwie przelewu nie może pogorszyć się sytuacja dłużnika.

Powód podnosił, iż pozwana A. S. – córka pożyczkobiorcy, jako jego spadkobierczyni stała się dłużniczką powoda w zakresie niezapłaconej przez spadkodawcę pożyczki. Pozwana z kolei podnosiła, iż w dniu 16 kwietnia 2014 r. złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po zmarłym ojcu, a tym samym zakwestionowała swoją legitymację bierną do występowania w niniejszej sprawie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż legitymacja procesowa to uprawnienie danego podmiotu do występowania w konkretnym procesie w charakterze powoda lub pozwanego. Wynika ona z powiązania tegoż podmiotu z przedmiotem procesu i stanowi przesłankę zasadności powództwa. Ujmując omawiane zagadnienie w znacznym uproszczeniu, można stwierdzić, iż w sprawie, której przedmiotem jest żądanie zapłaty, legitymacja czynna przysługuje wierzycielowi (bez względu na to, czy zgłoszone przez niego roszczenie zostanie ostatecznie ocenione przez sąd jako merytorycznie zasadne), zaś legitymacja bierna przysługuje dłużnikowi (niezależnie od tego, czy ostatecznie zostanie on zobowiązany przez sąd do spełnienia świadczenia na rzecz powoda).

Posiadanie przez każdą ze stron procesu owej szczególnej kwalifikacji warunkuje możliwość merytorycznego rozpoznania sprawy i rozstrzygnięcia przez sąd o istnieniu (względnie nieistnieniu) indywidualno–konkretnej normy prawnej przytoczonej w pozwie. Z powyższego wynika, iż nieusunięty w toku postępowania brak legitymacji po którejkolwiek ze stron procesu stanowi przyczynę oddalenia powództwa, bez rozpoznania kwestii zasadności roszczenia procesowego.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, iż zgodnie z art. 924 kc, spadek otwiera się z chwilą śmierci spadkodawcy. Spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku (art. 925 kc).

Zgodnie zaś z art. 931 § 1 kc, w pierwszej kolejności powołane z ustawy do spadku są dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek, dziedziczą oni w częściach równych.

Natomiast zgodnie z art. 1020 kc, spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku.

Pozwana A. S. w dniu 16 września 2014 r. skutecznie odrzuciła spadek po zmarłym ojcu Z. K., co znalazło odzwierciedlenie w treści postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku. Wobec tego, nie wstąpiła w jego prawa i obowiązki, a tym samym nie posiada legitymacji biernej w niniejszej sprawie. Powództwo, podlegało , zatem oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 347 kpc uchylił w całości wyrok zaoczny Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w (...) z dnia 6 października 2016 r. w sprawie V C 1153/16 (pkt 1 wyroku) i oddalił powództwo w całości (pkt 2 wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 3 wyroku, na podstawie art. 98 kpc, statuującym zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, obciążając nimi w całości powoda i z tego tytułu zasądzając od niego na rzecz pozwanej kwotę 5.599 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym 4.817 zł kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Marta Ścisła